

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	12084 Біологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	091 Біологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	12084
Назва ОП	Біологія
Галузь знань	09 Біологія
Спеціальність	091 Біологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Письменна Юлія Миколаївна, Кузнецов Максим Костянтинович, Гончаренко Віталій Іванович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	29.01.2024 р. – 31.01.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/71342>

Програма візиту експертної групи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/71384>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

За результатами опрацювання матеріалів самоаналізу та інформацією отриманою в ході акредитаційної експертизи експертна група прийшла до висновку про відповідність освітньої діяльності на ОПП критеріям оцінювання якості щодо проектування та визначення цілей ОП, структури та змісту ОП, доступу до ОП та визнання результатів навчання, організації навчання і викладання на ОП, проведення контрольних заходів, оцінювання здобувачів освіти та дотримання академічної доброчесності, відповідності кадрового забезпечення, матеріальних ресурсів і сформованого у ЗВО освітнього середовища, сформованої системи внутрішнього забезпечення якості освіти, прозорості й публічності у процесі реалізації ОПП. Виявлені за цими критеріями недоліки не є суттєвими та в сукупності не знижують якості провадження освітньої діяльності. Перспективи розвитку ОП пов'язані із її переглядом і удосконаленням за результатами співпраці роботодавців та здобувачів вищої освіти, НПП; потребі у подальшій підтримці ОП з боку керівництва УжНУ; забезпеченні сталості контингенту здобувачів освіти через нові форми і методи профорієнтаційної роботи; подальший розвиток та удосконалення матеріально-технічної бази; посилення міжнародної співпраці НПП випускових кафедр щодо програм академічної мобільності, збереження сучасного рівня науково-дослідної роботи на біологічному факультеті, тощо.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Освітня складова ОПП містить обов'язкові освітні компоненти, що відповідають професійним інтересам здобувачів, сприяють їх підготовці як фахівців. Реалізується можливість побудови індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Навчальний процес за ОПП відбувається в поєднанні з науковими дослідженнями здобувачів. Наявний високий рівень матеріально-технічного забезпечення лабораторій в яких реалізуються ОПП та розвинута інфраструктура. Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення освітньої програми сприяє досягненню визначених ОПП цілей та програмних результатів. Наявний широкий спектр баз практичної підготовки здобувачів. Наявність єдиної платформи для впровадження дистанційного навчання «Moodle», де розміщені усі інформаційні матеріали. Безкоштовний доступ до міжнародних баз Scopus, Web of Science. Функціонування університетського репозитарію публікацій викладачів та здобувачів. Наявність перевірки акад. праць на основі ІТ-інструментів Unicheck та Strike Plagiatism, які надаються безкоштовно. Функціонує система матеріального заохочення та активне залучення здобувачів до соціальних практик. Інтернаціоналізація діяльності ЗВО відповідає стратегії та загальноуніверситетській політиці закладу. Сформовано кваліфікований колектив НПП, які мають досвід практичної діяльності. ЗВО сприяє професійному розвитку НПП шляхом проходження підвищень кваліфікації, виконання НДР. Наявність рейтингової системи із багатьма критеріями спонукає викладача до професійного розвитку за різними складовими, у тому числі вдосконалення якості викладання. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів (стажування, в тому числі міжнародне; підвищення кваліфікації в інших установах, університетські курси з підвищення кваліфікації). Роботодавці залучаються до реалізації ОПП шляхом участі у розробці та зміні ОП, проведення аудиторних занять, керівництва практикою.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Доцільно підвищити ефективність комунікації з роботодавцями щодо врахування їх конкретних пропозицій в контексті змісту ОПП та окремих освітніх компонент з урахуванням тенденцій розвитку ринку праці. Зокрема, в сфері охорони довкілля, гідробіології. Визначений навчальним планом термін навчання для здобувачів заочної ф.н. (4р.10 м.) зменшує конкурентоспроможність ОПП на ринку освітніх послуг. Доцільно розглянути можливість узгодження термінів навчання за ОПП «Біологія» здобувачів вищої освіти денної та заочної форми здобуття вищої освіти. Доцільно здійснювати систематичну роботу щодо популяризації форм та елементів неформальної освіти. Доцільно конкретизувати види діяльності та критерії оцінювання знань здобувачів у навчальних програмах ОК з формою підсумкового контролю «іспит» на іспиті. Рекомендуємо запровадити механізми та процедуру врахування думок здобувачів щодо якості викладання конкретних навчальних дисциплін та якості роботи НПП та контролювати перелік посилань на веб-сайті щодо відповідності наведеної інформації.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітня програма «Біологія» має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії Державного вищого навчального закладу "Ужгородський національний університет" яка відображена у Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «Ужгородський національний університет» на 2015-2025 рр. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662>). Стратегія концепції передбачає закладення основ стійкого інноваційного розвитку УжНУ, що забезпечить функціонування ефективної системи випереджальної підготовки елітних спеціалістів світового рівня, єдність наукової, навчальної та інноваційної діяльності, створення розгалуженої інфраструктури інноваційної діяльності на основі Наукового парку «УжНУ» Дана ОПП сприяє реалізації ЗВО його місії і в цілому створює умови для підготовки біолога, який володіє інструментарієм до впровадження новітніх наукових та інформаційних технологій в професійній діяльності та виконується в дослідницькому середовищі. Головними особливостями ОПП є навчання через практику (в навчальних / наукових лабораторіях, на виробництві), а також врахування регіонального транскордонного аспекту в ході її реалізації шляхом залучення здобувачів до міжнародної освітньо-наукової діяльності», що відповідає місії та стратегії ЗВО. У результаті аналізу змісту стратегічних завдань та цілей, окреслених у Концепції, спілкування ЕГ з керівництвом і менеджментом ЗВО, визначено, що ОПП має чітко сформульовані цілі, які корелюються з місією і стратегією ЗВО та досягаються в процесі реалізації ОПП.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

За результатами аналізу ОПП, інтерв'ювання з гарантом та стейкхолдерами з'ясовано, що до формування (перегляду) ОПП 2023 р. (її цілей, змісту та програмних результатів навчання) долучались розробники Мірутенко В.В., Гасинець Я.С., Кривцова М.В., Фельбаба-Клушина Л.М., Симочко В.В., Вакерич М.М., Куртяк Ф.Ф. (викладачі біологічного факультету), здобувачка ОС «Бакалавр», роботодавці (Гамор Ф.Д., Манівчук В.М.). ОПП обговорювалося за участю представників роботодавців – працівників й очільників лабораторій, державних установ та клінік, у яких працюють випускники (Лабораторія «Астра-Діа», ДУ «Закарпатська обласна фітосанітарна лабораторія», ЛДЦ ТОВ «Кредоклінік», багатопрофільний медичний центр «VeroMed» у м. Ужгороді (<https://mediacenter.uzhnu.edu.ua/news/54854/2023-03-29-54854>). Здобувачі освіти пропонували збільшити кількість годин лабораторних або практичних занять. Як результат цієї пропозиції у ОПП 2023 р. запропоновано ОК 35 «Лабораторний практикум з біології». Поряд з цим пропозиції роботодавців щодо окремих ОК з проблем охорони довкілля, гідробіології не реалізовані в ОПП 2023 р. У 2023 р. робоча група отримала рецензії-відгуки на ОПП завідувачки каф. зоології ВНУ ім. Лесі Українки, проф. каф. ботаніки ХДУ, медичного директора ПП «Астра-ДІА», директора НПП «Синемир». На проєкт ОПП наявний відгук директора Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти (див. дод. док. 3). Проєкт ОПП 2023 для обговорення був у вільному доступі <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/52500>. Отже, діюча ОПП оновлена з урахуванням більшості рекомендацій різних груп стейкхолдерів.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ОПП передбачає програмні результати навчання з урахуванням сучасних тенденцій розвитку спеціальності: до впровадження новітніх наукових та інформаційних технологій в професійній діяльності та виконується в дослідницькому середовищі. ОПП враховує сучасні тенденції ринку праці через потребу у формуванні високоосвіченої, національно свідомої особистості, яка здатна до продукування інноваційних ідей, науково-дослідницької діяльності відповідно до загальнонаціональних і європейських пріоритетів, Мета ОПП реалізується через досягнення програмних результатів навчання, участь здобувачів у транскордонній співпраці. Тенденції розвитку спеціальності реалізуються ОК 4, ОК 7, ОК 13, ОК 15, ОК 27, ОК 29, ОК 30, ОК 33. сучасні вимоги ринку праці – ОК 15, 27, 35, 39. Розробники використали аналогічний досвід вітчизняних ОПП: Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Львівського національного університету імені Івана Франка, Дніпровського університету ім. О. Гончара; та закордонних університетів (Пряшівський університет, Кошицький університет Павла Йожефа Шафарика, Кошицький університет ветеринарії та фармації (Словаччина), Ніредьгазький університет (Угорщина), Тель-Авівський університет (Ізраїль), Університет Окленда (США), Університет Бабеш-Бойяї, Румунія. Для реалізації регіонального контексту ЗВО запропонував СК-12. «Здатність використовувати результати досліджень та наукового пошуку у сферах охорони здоров'я, сільського та лісового господарства, харчової промисловості, охорони навколишнього середовища, в інших практичних сферах». Регіональний контекст реалізують ОК 16, 17, 22, 37, ОК 34 (окремі теми) де вивчається видове різноманіття біоти Закарпаття та розглядаються регіональні проблеми. ОПП враховує тенденції розвитку спеціальності і відповідає «Стандарту вищої освіти за спеціальністю 091-Біологія».

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати

навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 091-Біологія наявний. Програмні результати навчання за ОПП «Біологія» повністю відповідають стандарту. Встановлено, що дана ОП відповідає вимогам 6 рівня Національної рамки кваліфікацій (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/para%2F12#n12>). ОК ОПП загалом забезпечують досягнення програмних результатів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Зміст ОК враховує як сучасні досягнення природничого напрямку, так і регіональний та транскордонний аспект підготовки фахівців. Цілі ОПП та ПРН враховують позиції та потреби різних груп стейкхолдерів, тенденції розвитку спеціальності та ринку праці в регіоні та Україні загалом. До оновлення ОПП залучаються представники роботодавців, здобувачі вищої освіти, фахівці-практики. У ОПП враховано пропозицію збільшення кількості годин для набуття практичних навичок. Позитивною практикою є врахування регіонального контексту. Регіональний аспект забезпечує низка ОК, де вивчається видове різноманіття біоти Закарпаття та розглядаються регіональні проблеми, реалізується участь здобувачів у транскордонній співпраці. ОПП враховує тенденції розвитку спеціальності і відповідає «Стандарту вищої освіти за спеціальністю 091-Біологія».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Доцільно підвищити ефективність комунікації з роботодавцями щодо врахування їх конкретних пропозицій в контексті змісту ОПП та окремих освітніх компонент. Зокрема, в сфері охорони довкілля, гідробіології.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Експертна група пересвідчилася у повній відповідності характеристик ОПП «Біологія» вимогам підкритеріїв: 1.1., так як чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти; 1.3., адже враховуються тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм, 1.4 ОПП відповідає «Стандарту вищої освіти за спеціальністю 091-Біологія». Вирішальним в оцінюванні Критерію 1 став підкритерій 1.2. Оскільки, не усі пропозиції були враховані при створенні ОПП. Проте ці недоліки є незначними та можуть бути реалізовані в наступній ОПП з урахуванням тенденцій розвитку ринку праці, а беручи до уваги позитивні особливості, оцінити ОПП рівнем В за Критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ЕГ перевірено навчальний план (2023) і ОПП і з'ясовано, що загальний обсяг ОПП становить 240 кредитів ЄКТС (обов'язкові компоненти – 180, вибіркові – 60). Кількість вибіркових дисциплін відповідає вимогам законодавства (стаття 5 Закону України «Про вищу освіту»). В ОПП кількість кредитів практичної підготовки становить 24 кредитів ЄКТС з мінімальної кількості 24 кредитів згідно стандарту, тому в частині практичної підготовки ОПП відповідає стандарту. В ході акредитаційної експертизи встановлено, що для здобувачів заочної форми навчання термін навчання складає 4 р. 10 міс., але обсяг ОПП так само складає 240 кредитів.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених

цілей та програмних результатів навчання.

Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему і в цілому дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання згідно стандарту вищої освіти за спеціальністю 091-Біологія. Послідовність вивчення ОК враховує базові гуманітарні дисципліни (ОК 1-ОК 5) у циклі загальної підготовки, які сприятимуть формуванню у здобувачів загальнолюдських, національних, громадянських, культурних, індивідуальних цінностей та дотриманню морально-етичних норм поведінки і спілкування. Зв'язки біології і суміжних наук забезпечують ОК 6- ОК 11. Цикл професійної підготовки забезпечують ОК 6-ОК 35. Вони надають знання щодо будови, функцій, процесів життєдіяльності, розвитку і систематики живих організмів різних рівнів організації, їх взаємодії між собою та з елементами навколишнього середовища, структурних і функціональних особливостей біологічних систем і підтримання їх гомеостазу, а також статистичної обробки і впровадження новітніх технологій. Особливістю ОПП є ОК 26 (Ґрунтознавство) та ОК 33 (Біогеографія). ОК 27, ОК 35 забезпечує використання набутих знань у науково-дослідній роботі. Структурно-логічну схему ОПП завершує кваліфікаційний іспит з біології, який дозволяє узагальнити та систематизувати отримані знання, вміння, навички та компетентності, які є необхідними для вирішення професійних завдань та побудована з урахуванням логічної послідовності засвоєння компонентів та взаємозв'язку освітніх компонентів усіх семестрів навчання. Аналіз матриць ОПП дає можливість стверджувати, що обов'язкові ОК дають можливість досягнути як регламентованих Стандартом вищої освіти, так і ОПП загалом програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Усі освітні компоненти за своїм змістом відповідають предметній області спеціальності 091-Біологія та біохімія. Усі програмні результати навчання забезпечуються нормативними освітніми компонентами ОПП. Так, з метою формування задекларованих в ОПП «Біологія» фахових компетентностей, котрі відповідають предметній області, визначено відповідні освітні компоненти як обов'язкового блоку ОК 15-ОК 36., так і підсилені вибірковими ОК та ОК 8-ОК 14. Спеціальні (фахові) компетентності СК 01 - СК 10 відповідають стандарту вищої освіти за спеціальністю 091-Біологія та предметній області спеціальності.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Інструментами формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів за даною ОПП є вибіркові дисципліни, тематика курсових робіт. В ОПП дотриманий відсоток індивідуального вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством (25 відсотків, 60 кредитів ЕКТС). Навчальним планом передбачено дисципліни вільного вибору студента циклу загальної та професійної підготовки. Обрання здобувачами вибіркових дисциплін регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>) і Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22963>), які сприяють формуванню індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, що реалізується через індивідуальний навчальний план (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22965>) Запис здобувачів освіти на обрані дисципліни відбувається шляхом відзначення їх у листі реєстрації та підтверджується їхнім підписом.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОПП та навчальний план передбачають практичну підготовку в обсязі 24 кредитів ЕКТС, серед яких різні види практики. Згідно з ОПП та навчальних планів, здобувачі вищої освіти проходять навчальну практику з ботаніки та зоології (12 кредитів), виробничу практику (6 кредитів) та виробничу практику за спеціальністю (6 кредитів). У цілому компетентності, набуття яких передбачено проходженням практик, орієнтовані на професійну діяльність здобувачів і розширення знань з біології, отриманих під час навчання, набуття й удосконалення компетентностей, потрібних для подальшої професійної діяльності (ЗК-3, 4, 7, 10; СК-2, 4, 5, 6, 9, 10, 12, 13) і досягнення відповідних ПРН. Порядок організації, проведення та звітування про результати практик визначається «Положенням про практику студентів ДВНЗ «УжНУ»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11775>), програмах практик і реалізуються на основі договорів із базами практик (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/69597>). Загалом кількість кредитів на практичну підготовку відповідає вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 091-Біологія.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОПП «Біологія» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж всього періоду навчання через реалізацію освітніх компонентів, які формують загальні (ЗК1-8, 10) та спеціальні (СК5) компетентності через реалізацію ОК1-ОК5. Ці освітні компоненти забезпечують набуття вмінь, враховуючи соціальні, етичні, економічні аспекти під час вирішення завдань та досягнення відповідних ПРН. Це забезпечують ОК гуманітарного спрямування із циклу загальної підготовки (ОК 1-ОК 5). Соціальні навички формуються і під час проходження навчальної та виробничої практик у процесі адаптації здобувачів до робочого місця, а також при комунікації з аудиторією. Важливу роль у формуванні soft skills сприяють використання інтерактивних методів навчання, участь у конференціях, соціальних заходах, академічній мобільності. Елементи неформальної освіти важливі для набуття соціальних навичок. Участь студентів у студентських наукових товариствах і гуртках різного напрямку сприяє розвитку соціальних навичок.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

З огляду на відсутність професійного стандарту зміст ОПП «Біологія» спрямований на формування компетентностей і результатів навчання згідно з вимогами до 6 рівня Національної рамки класифікацій (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>) та стандарту вищої освіти за спеціальністю 091-Біологія.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Навчальне навантаження здобувачів та співвідношення годин аудиторних занять і самостійної роботи визначається згідно «Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>)» Обсяг ОПП реалістично відображає фактичне навантаження здобувачів, що підтверджується проведенням опитуванням здобувачів, та є відповідним для досягнення цілей і програмних результатів навчання. Співвіднесення обсягу освітніх компонентів ОПП з фактичним навантаженням студентів розраховується в кредитах ЄКТС. Загальний обсяг годин за ОПП складає 7200 год. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/69547>). Обсяг аудиторних занять – 3124 год. (43,4%), самостійної та індивідуальної роботи – 3566 год (49,5%) і 510 (7,1%) відповідно. Співвідношення між аудиторними заняттями та самостійною роботою складає від 43,4% до 56,6%, а аудиторне тижневе навантаження – 18 год. (I, III, V, VII семестри), 15 год. (II, IV сем.), 14 год. (VI сем.), 10 год. (VIII сем.), що створює для здобувачів достатній простір для індивідуальної дослідницької роботи, розвиває навички самостійного пошуку та аналізу інформації, представлення результатів. Зміст самостійної роботи за кожною дисципліною визначається навчальною програмою цієї дисципліни і забезпечується передбаченими нею навчально-методичними засобами.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

На цій ОПП не передбачена дуальна освіта.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОПП є структурованою та збалансованою в контексті загального часу навчання: протягом семестрів та всього періоду навчання. Обов'язкові ОК забезпечують у сукупності досягнення програмних результатів навчання. Здобувачі мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію. Обирати дисципліни за вибором не лише з циклу професійної підготовки, але і з циклу загальної підготовки з переліку дисциплін як для цієї ОПП, так і інших. Процедура вибору дисциплін є прозорими та зрозумілими учасникам освітнього процесу. За пропозицією стейкхолдерів ОПП 2023 р. має нові ОК, зокрема «Мікологія». ОПП характеризується набором ОК, орієнтованих на підготовку фахівців в галузі біології; серед обов'язкових та вибіркових ОК містяться дисципліни, які забезпечують унікальність даної ОПП, її спеціалізацію на регіональний та транскордонний аспект. Освітня програма та навчальний план передбачають високий рівень практичної підготовки здобувачів. Практична складова реалізується у спеціалізованих лабораторіях біологічного факультету та в установах, з якими укладені угоди про наукове співробітництво і які мають достатню та сучасну матеріально-технічну базу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкими сторонами ОПП є визначений навчальний планом термін навчання для здобувачів заочної форми навчання (4р.10 м.), що на думку експертної групи зменшує конкурентоспроможність ОПП на ринку освітніх послуг. Доцільно розглянути можливість узгодження термінів навчання за ОПП "Біологія" здобувачів вищої освіти денної та заочної форми здобуття вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Обов'язкові ОК забезпечують у сукупності досягнення програмних результатів навчання. ОПП є структурованою, ОК логічно поєднані. Навчальні плани враховують вимогу щодо кількості кредитів на вибірковості дисциплін згідно законодавства. Практична підготовка відповідає вимогам стандарту. ЕГ пересвідчилась у повній відповідності характеристик ОПП «Біологія» вимогам за підкритеріями: 2.2., оскільки зміст ОПП має чітку структуру, освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання, 2.3., оскільки зміст ОПП відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності; 2.4., так як є можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством; 2.5., ОПП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності; 2.6., оскільки набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills); 2.7., оскільки професійний стандарт відсутній; 2.8., так як обсяг ОПП та окремих ОК (у кредитах ЄКТС) реалістично відображає фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання; 2.9., підготовка здобувачів ВО за дуальною формою освіти відсутня. Вирішальним в оцінюванні Критерію 2 став підкритерій 2.1., так як обсяг ОПП та окремих ОК (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти, але для здобувачів заочної форми навчання термін навчання складає 4 р. 10 міс. з ідентичним обсягом ОПП - 240 кредитів. Проте ці недоліки є незначними. ЕГ беручи до уваги позитивні особливості, оцінити ОПП рівнем В за Критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання чіткі та зрозумілі та знаходяться у відкритому доступі на веб-сайті ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/57486>) та не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання у ДВНЗ «УжНУ» у загальному відображають порядок організації та проведення конкурсного відбору та враховують специфіку ОП. Право на вступ для здобуття ступеня бакалавра мають вступники на основі повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти) та вступники на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра. Прийом на навчання здійснюється на конкурсній основі на підставі результатів національного мультипредметного тесту або за результатами співбесіди для осіб, яким надане таке право згідно пп. 8.5, 8.6 «Правил прийому ...». Особам, які здобули ОКР молодшого спеціаліста, дозволяється перезарахувати кредити ЄКТС, максимальним обсягом не більше 60 кредитів. Такі особи можуть прийматися на навчання зі скороченим строком навчання. Програма вступного іспиту складається фаховою екзаменаційною комісією за погодження з гарантом освітньої програми і щорічно перед початком вступної компанії переглядається щорічно.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, зокрема під час академічної мобільності, регулюється Положенням про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8324>), Положенням про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28875>), Положенням про академічні відпустки, повторне навчання, порядок переведення, поновлення та відрахування студентів ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/rwc4MTfe>), Положенням про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/rwc4MFX6>). Під час онлайн-зустрічей із здобувачами вищої освіти, які навчаються на ОП, та представниками студентського самоврядування ЕГ було з'ясовано, що всі вони вповні ознайомлені з вищезазначеними правилами. Здобувачі вищої освіти поінформовані та знають, де саме на сайті ЗВО можна знайти всі правила та процедури. Практика визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності на ОПП наявна (2022 р. Erasmus+, Університет м. Пожега, Хорватія). Під час зустрічі ЕГ із здобувачами здобувачка перебувала на мобільності Erasmus+ (Університет м. Пітешті, Румунія).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті ДВНЗ «УжНУ» регламентуються «Положенням про порядок визнання в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>). У ході співбесід із адміністративним персоналом Університету та здобувачами встановлено, що механізми, які визначені локальними документами, покликані на популяризацію неформальної освіти здобувачів освіти. Перезарахування має проводитися на підставі порівняння результатів навчання конкретного ОК й результатів навчання здобутих у неформальній освіті. Зустріч із здобувачами освіти дозволяє зробити висновок, що вони поінформовані належним чином про механізми визнання результатів, отриманих у неформальній освіті. Проходження окремих елементів програм дисциплін з використанням неформальної освіти рекомендується студентам шляхом онлайн-курсів на платформах: Prometheus, Coursera, Центр громадського здоров'я МОЗ України або інших професійно-орієнтованих курсів, тренінгів, ворк-шопів. Практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, або окремих складових на ОПП хоч і наявна, але це не реалізується систематично.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

У контексті відповідності критерію 3 позитивними практиками реалізації ОПП є наявність нормативно-правових документів та їх доступність на сайті ЗВО у відкритому доступі, вони не містять дискримінаційних положень. Це визначає чіткі та зрозумілі правила вступу на ОПП «Біологія». Особливостями, що зумовлюють переваги цієї ОПП є позитивні практики реалізації академічної мобільності та визнання результатів навчання. Студенти добре інформовані щодо вимог та практики перезарахування і визнання результатів навчання під час мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Доцільно здійснювати систематичну роботу щодо популяризації форм та елементів неформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ЕГ пересвідчилася у відповідності характеристик ОПП «Біологія» вимогам за підкритеріями: 3.1., адже правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті ЗВО; 3.2., так як правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми; 3.3., оскільки правила визнання результатів навчання, отриманих

в інших закладах освіти, є зрозумілими і на ОПП наявна практика визнання, 3.4., так як визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Але ОПП «Біологія» частково відповідає підкритерію 3.4., оскільки випадків систематичного визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті зафіксовано не було. Вирішальним в оцінюванні Критерію 3 став підкритерій 3.4., проте ці недоліки є незначними. ЕГ беручи до уваги позитивні особливості, оцінила ОПП рівнем В за Критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання, що використовуються для реалізації ОПП, сприяють досягненню заявлених у ОПП цілей та програмних результатів навчання та визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (зокрема, п.5. Організаційні форми освітнього процесу) <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>. Для досягнення ПРН використовуються основні види навчальних занять: лабораторні, практичні, семінарські, індивідуальні заняття та консультації. Також передбачені самостійна робота, практична підготовка та контрольні заходи. У Робочих програмах освітніх компонент ОПП «Біологія» міститься вичерпна інформація щодо відповідних ОК: опис, мета, передумови вивчення дисципліни, очікувані результати навчання, засоби діагностики та критерії оцінювання, програма дисципліни, необхідне обладнання та рекомендована література, наприклад, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/69580>. На відповідних зустрічах з гарантом ОП, академічним персоналом, представниками структурних підрозділів було акцентовано увагу на активному застосуванні в освітньому процесі інформаційно-комунікаційних технологій (наприклад, Google Workspace for Education) та платформи Moodle. Гарантом та НПП відзначено гнучкість та адаптабельність ЗВО у питаннях забезпечення якісного безперервного онлайн-навчання у період пандемії COVID-19 та повномасштабного вторгнення. Під час резервної зустрічі, гарантом та деканом біологічного факультету для ЕГ було продемонстровано наповнення та можливості використання платформи дистанційного навчання <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>. Також під час інтерв'ювання, здобувачі ВО підтвердили, що вони вільні у висловленні та відстоюванні власної думки та інтересів, зокрема у вільному виборі наукового керівника та теми для виконання курсової роботи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/69719>, теми та напряму наукового дослідження та у наданні власних пропозицій щодо вдосконалення ОП в цілому (наприклад, один із здобувачів зазначив, що у результаті звернення студентства було переглянуто то збільшено обсяг годин, що забезпечують здобуття практичних навичок).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Загальна інформація щодо оцінювання результатів навчання здобувачів ВО (п.8) міститься у «Положенні про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>. За результатами інтерв'ю зі здобувачами ВО з'ясовано, що їм своєчасно та в доступній формі надається інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання, як викладачами (в усній формі), так і у вигляді робочих програм навчальних дисциплін (які знаходяться у вільному доступі на сторінці біологічного факультету УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/69548>) та платформи <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/> (продемонстровано ЕГ під час резервної зустрічі). Додатково (згідно звіту про СО) така інформація є доступною для ознайомлення в паперовому вигляді на кафедрах. Розклади занять, графіки сесії та перескладання академічної заборгованості розміщені на сторінці інфо-центру біологічного факультету УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/18>. Здобувачі можуть звертатися до викладачів за консультаціями не лише безпосередньо під час занять, а й електронною поштою. Разом з цим, варто зазначити, що у робочих програмах дисциплін (де підсумковою формою контролю є іспит) не наведено інформації щодо форми та критеріїв оцінювання іспиту (за поясненнями НПП, це зумовлено тим, що здобувач може набрати всі 100 балів протягом семестру і йде на іспит лише у випадку, якщо не отримав достатньої кількості балів для отримання оцінки «задовільно» або ж незадоволений своїм балом і хоче його підвищити). Але у кабінет справи NAQA долучено зразок екзаменаційного білету, що засвідчує наявність оформленої процедури проведення іспитів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час реалізації ОПП «Біологія» значна увага сконцентрована саме на реалізації дослідницької складової, що успішно забезпечується наявністю всіх необхідних ресурсів та сучасного обладнання, продемонстрованого під час онлайн-огляду матеріально-технічної бази. У ході зустрічей зі здобувачами та академічним персоналом було з'ясовано, що студентство може повною мірою використовувати матеріально-технічну базу біологічного факультету

(як під час занять, так і в процесі виконання власних наукових досліджень чи діяльності відповідних наукових гуртків <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/69796>). Під час зустрічей з представниками роботодавців та представниками студентства, встановлено, що здобувачі ВО активно набувають практичних навичок, проходячи практику в установах-партнерах ЗВО. Також здобувачі ВО даної ОП беруть участь у наукових та науково-освітніх заходах, зокрема, конференціях (наприклад, «Актуальні проблеми біологічних та агроекологічних досліджень у Карпатському регіоні» <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/48052?locale=uk>, «Ужгородські ентомологічні читання-2023» <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/56782>), навчально-практичних семінарах (наприклад, «Мертва деревина. Чому вона потрібна лісу?» <http://surl.li/pfexn>), конкурсах (наприклад, «Стартап-УжНУ» <https://cutt.ly/2wJPXt4H>), проєктах (наприклад, «Партнерство для досліджень геному в Україні та Румунії» <http://surl.li/owtgi>), воркшопах (наприклад, з геноміки та біоінформатики <http://surl.li/owtnt>). Здобувачі ВО ОПП «Біологія» представляли результати своїх досліджень на Міжнародних конференціях (наприклад, «Навколишнє середовище для майбутнього через наукову освіту» <http://surl.li/lofqa>). За результатами відповідних інтерв'ю зі здобувачами ВО, гарантом ОП та НПП було встановлено, що вони активно залучаються до спільної науково-дослідницької діяльності, що в подальшому відображається у вагомих публікаціях (зокрема, у Науковому віснику Ужгородського університету, Серія Біологія: <http://journals.uzhnu.uz.ua/index.php/biology/issue/view/36>). Наукова діяльність здобувачів підкріплена «Положенням про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ДВНЗ «Ужгородський національний університет» <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/9199>. Враховуючи вищезазначене, можна констатувати, що УжНУ повністю забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітнього процесу за ОПП «Біологія».

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Процедури оновлення та перегляду ОП регламентуються наступними документами ЗВО: «Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у ДВНЗ «УжНУ»» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>, «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ»» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>, «Положення про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ»» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>. Науково-педагогічні працівники постійно оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі біології, використовуючи власні напрацювання, отримані під час наукових досліджень, міжнародних стажувань та інших активностей. У ході інтерв'ювання НПП було підтверджено, що вони активно оновлюють зміст навчальних курсів, інтегруючи в навчальний процес знання та навички, набуті під час різноманітних стажувань та реалізації проєктів. Наприклад, внесено зміни в окремі теми ОК «Біологія індивідуального розвитку» (за результатами участі доц. Дудинської А.Т. у науковій конференції «Зоологія в сучасному світі: виклики ХХІ століття»), доповнено зміст ОК «Молекулярна біологія» методиками роботи з імуноферментним аналізатором (за результатами стажування проф. Кривцової М.В. в Тель-Авівському університеті). Проф. Фельбаба-Клушина Л.М. запропонувала нову дисципліну «Біогеографія», яку було введено в редакцію ОПП «Біологія» 2023 року, та підготувала РП цієї ОК. У РП ОК «Біотехнологія» були включені теми з отримання калюсної культури рослин (за результатами стажування доц. Колесник А.В. у ботанічному саду Ніредьгазького університету) та доповнено зміст ВК «Мікроклональне розмноження рослин». ОК «Біохімія» буде доповнено циклом робіт з визначення основних біохімічних показників крові та сечі (за результатами стажування Колесник А.В. в лабораторії «VeroMed»). Також, вивчаючи дисципліну «Генетика», здобувачі ВО можуть набути практичних навичок робіт з екстракції, ампліфікації ДНК та основ геномних досліджень, завдяки вдосконаленню змісту дисципліни доц. Вакеричем М.М. (за результатами наукового проєкту «Партнерство для дослідження геному в Україні та Румунії», що виконувався в рамках програми Румунія-Україна 2014-2020). Під час зустрічей зі студентами та викладачами підтверджено факти урахування сучасних тенденцій у розвитку галузі. Зміни концептуальних підходів до змісту навчального процесу за низкою ОК та ВК динамічно та ефективно впроваджуються у навчальний процес.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

УжНУ проводить активну роботу у напрямку інтернаціоналізації своєї діяльності шляхом участі у закордонних стажуваннях, міжнародних конференціях, програмах, стартапах та проєктах. «Стратегія інтернаціоналізації ДВНЗ «УжНУ»» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20139> та «Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ»» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21269> регламентують основні напрямки діяльності ЗВО щодо співпраці із міжнародними науковими осередками (у тому числі – закордонними ЗВО) та окреслюють можливості професійного розвитку (як здобувачів ВО так і НПП) у міжнародному просторі. На сторінці Відділу міжнародних зв'язків УжНУ https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/irelations-dep_irelations міститься доступна та вичерпна інформація (документи, новини, анонси подій, перелік можливостей щодо міжнародної академічної мобільності, стажувань тощо). Під час зустрічі з представниками структурних підрозділів, начальниця відділу міжнародних зв'язків УжНУ відзначила, що біологічний факультет є одним із лідерів ЗВО у напрямку інтернаціоналізації. Біологічний факультет УжНУ має низку договорів про співпрацю із закордонними партнерами-ЗВО <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/69600>, завдяки чому НПП та здобувачі ВО за ОПП «Біологія» можуть здійснювати активну наукову діяльність за кордоном. Відділ міжнародних зв'язків 2 рази на рік проводить вебінари щодо міжнародних наукових можливостей. Участь студентства у програмах академічної мобільності (до прикладу, здобувачка ВО Гуца О. проходить семестрове навчання за програмою академічної мобільності Erasmus+ в Університеті м. Пітешті, Румунія) забезпечується активним супроводом та підтримкою ЗВО, про що було зазначено

на зустрічі з представниками студентського самоврядування та відмічено проректором з наукової роботи під час зустрічі з керівництвом ЗВО. Також, у ході інтерв'ювання академічного персоналу, НППП зазначили, що міжнародні стажування дають змогу впроваджувати результати міжнародної наукової діяльності в освітній процес (вносити у Робочі програми ОК нові актуальні теми, доповнювати ОК сучасними практичними дослідженнями, випускати вагомі наукові публікації і т.д.) <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/biologichnij-fakultet-pidvodit-pidsumki-mizhnarodnoji-aktivnosti.htm>. Резюмуючи, можна констатувати, що навчання, викладання та наукові дослідження під час реалізації ОПП «Біологія» тісно пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

ЗВО дотримується студентоцентрованого підходу під час реалізації даної ОПП, про що свідчить активна залученість гаранта, НППП, академічних кураторів та адміністрації біологічного факультету до життя, навчання та наукового розвитку здобувачів ВО. На сайті ЗВО у повній мірі викладена інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання як загалом - у вигляді нормативних документів ДВНЗ УжНУ, так і в межах окремих освітніх компонент у формі робочих програм навчальних дисциплін. Маючи потужне матеріально-технічне забезпечення, ЗВО повністю забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітнього процесу за даною ОП. ЗВО провадить активну діяльність у напрямку інтернаціоналізації та має потужних закордонних партнерів, що підтверджується високим рівнем академічної мобільності та стажувань. НППП активно працюють у міжнародних проєктах, беруть участь у міжнародних наукових заходах, мають високу публікаційну активність та залучають студентство до активної наукової діяльності в різноманітних напрямках.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Робочі програми навчальних дисциплін є ефективним інструментом представлення вичерпної інформації про освітні компоненти в межах ОПП «Біологія», які успішно використовуються ЗВО. Разом з цим, у робочих програмах дисциплін (де підсумковою формою контролю є іспит) не наведено інформації щодо форми та критеріїв оцінювання іспиту. Рекомендується, під час процедури наступного перегляду РП (при підготовці до 2024-2025 н.р.), доповнити їх цією інформацією, з метою вичерпного інформування здобувачів ВО щодо формату проведення та критеріїв оцінювання іспиту.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОПП «Біологія» загалом відповідає вимогам усіх підкритеріїв з несуттєвими недоліками, що не знижують якості її реалізації та можуть бути оперативно відкориговані. 4.1. Форми та методи навчання і викладання, що використовуються для провадження ОП, сприяють досягненню заявлених в ній цілей, ПРН та регламентуються відповідними документами УжНУ (повна відповідність). 4.2. Здобувачам ВО своєчасно та в доступній формі надається інформація щодо цілей, змісту, ПРН, порядку та критеріїв оцінювання, але у робочих програмах дисциплін (де підсумковою формою контролю є іспит) не наведено інформації щодо форми та критеріїв оцінювання іспиту (неповна відповідність). 4.3. ЗВО забезпечує ефективне поєднання здобувачами ВО навчання з науковими дослідженнями та сприяє реалізації дослідницької складової під час практик, участі у міжнародних наукових проєктах, програмах академічної мобільності. 4.4. НППП постійно оновлюють зміст освіти на основі сучасних досягнень і практик у галузі біології з урахуванням результатів власних наукових досліджень (повна відповідність). 4.5. ЗВО проводить активну роботу у напрямку інтернаціоналізації своєї діяльності шляхом участі у закордонних стажуваннях, міжнародних конференціях, тренінгах, програмах, наукових проєктах (повна відповідність). Отже, ОПП «Біологія» у контексті Критерію 4 може бути оцінена на рівні В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ВО регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ»» (зокрема, п.8. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти) <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>, «Положенням про порядок та методику проведення семестрових (курсових) екзаменів і заліків в УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952> та «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ДВНЗ «УжНУ»» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11070>, що розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО та є доступними для всіх учасників освітнього процесу. В освітньому процесі ЗВО використовує вхідний, поточний, модульний, відстрочений, семестровий контроль та атестацію. За ОПП «Біологія» поточний контроль проходить у вигляді доповідей, презентацій, виконання реферативних індивідуальних завдань, усного та письмового опитування; модульний – у вигляді тестів, питань, завдань; підсумковий семестровий – у вигляді іспитів, заліків, диференційованих заліків з навчальної та виробничої практик. Також передбачені курсова робота та кваліфікаційний іспит. Форми контролю, критерії оцінювання результатів навчання та розподіл балів зазначені у Робочих програмах ОК та доносяться до здобувачів ВО викладачами на початку вивчення дисциплін в усній формі. Різноманітність форм поточного контролю, їх різноплановість, змістове наповнення, системність та періодичність застосування дозволяють об'єктивно оцінити ПРН. Підсумковою оцінкою за ОК з формою контролю «залік» є сума балів за всіма успішно оціненими результатами навчання (максимум 100). Згідно звіту про СО, підсумковою оцінкою за ОК з формою контролю «іспит» є сума балів за всіма успішно оціненими результатами навчання під час семестру та оцінка, отримана під час іспиту. Разом з цим, у ході зустрічі з авторами відомостей про СО було отримано роз'яснення, що здобувач ВО може набрати усі 100 балів протягом семестру, а іспит складається у випадках, коли здобувач не набрав достатньої кількості балів, щоб отримати мінімальну оцінку «задовільно» або незадоволений своїм результатом і хоче його покращити. У ході зустрічі з НПП та резервної зустрічі було з'ясовано, що модульні контрольні роботи (наприклад, тести) додатково розміщені на платформі дистанційного навчання <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>, що дозволяє викладачам та здобувачам ВО оперативно адаптуватися до змін формату навчання (онлайн-офлайн), у разі необхідності. Під час інтерв'ю зі здобувачами ВО встановлено, що контрольні заходи, їх зміст та критерії оцінювання є повними, чіткими та зрозумілими, а інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доноситься до них заздалегідь – на початку вивчення курсу.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

ОПП «Біологія» ОР «Бакалавр» за спеціальністю 091 Біологія та біохімія розроблена згідно вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII та на основі Стандарту вищої освіти України: першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 09 «Біологія», спеціальності 091 «Біологія», затвердженого і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 21.11.2019 р. № 1457. Атестація здобувачів вищої освіти передбачає встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти. Атестація (згідно Стандарту <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/22/091-Biolohiya-1.pdf>) здійснюється у формі кваліфікаційного іспиту <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/69677>, що передбачає оцінювання результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та освітньою програмою.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО є ряд положень, які регламентують правила проведення контрольних заходів, є доступними для всіх учасників освітнього процесу на офіційному сайті ЗВО, сайті електронного навчання ДВНЗ «УжНУ», а також на веб-сторінці біологічного факультету та послідовно дотримуються під час реалізації ОПП «Біологія». «Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357> містить правила проведення контрольних заходів (зокрема, п.8. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, п.п.8.8. Контроль результатів навчання та види контролю), забезпечує об'єктивність екзаменаторів (п.п.8.2.), визначає порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження (п.8., п.п.8.11. Оскарження результатів оцінювання). Порядок та методика проведення, оцінювання, повторного складання іспитів та заліків додатково регулюється «Положенням про порядок та методику проведення семестрових (курсових) екзаменів і заліків в УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>. Також, згідно цього Положення, здобувачам, які під час підсумкового (семестрового) контролю одержали незадовільну оцінку не більше, ніж з 3 дисциплін, дозволяється ліквідувати академзаборгованість. Повторне складання іспитів та заліків допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, де головою призначається завідувач кафедри. У робочих програмах дисциплін зазначено процедури проведення контрольних заходів, складовими яких є шкала оцінювання навчальних досягнень здобувачів та критерії оцінювання. «Етичний кодекс ДВНЗ «УжНУ»» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22896> та «Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ»» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/18747> документально забезпечують об'єктивність екзаменаторів та процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. За час дії ОПП конфлікту інтересів зафіксовано не було, але у випадку появи скарг від студентства щодо необ'єктивності поточного чи підсумкового оцінювання за рішенням деканату створюється комісія, до складу якої входять заступник декана з науково-педагогічної роботи, завідувач кафедри, та викладач зі складу групи забезпечення ОП. За час реалізації ОПП не було

і випадків оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів, але ЗВО має відповідні документи, які забезпечують такі права здобувачів, у разі наявності прецеденту. Порядок оскарження та розгляду апеляційної скарги визначається «Положенням про організацію освітнього процесу» та «Порядком оскарження результатів (апеляція) оцінювання в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967>. За результатами інтерв'ю зі здобувачами ВО та представниками студентського самоврядування встановлена достовірність вищенаведеної інформації та підтверджена обізнаність студентства щодо їх прав у контексті оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Дотримання вимог академічної доброчесності в ДВНЗ «УжНУ» унормовано «Положенням про академічну доброчесність в «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>, що містить чіткі та зрозумілі стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. Питання дотримання правил академічної доброчесності під час оцінювання додатково врегульовані «Положенням про організацію освітнього процесу» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>, «Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/18747>, «Положенням про порядок та методику проведення семестрових (курсових) екзаменів і заліків в УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>. Академічна доброчесність в УжНУ популяризується як науковими керівниками, кураторами академічних груп, так і шляхом проведення семінарів/лекцій, тренінгів, вебінарів для здобувачів та співробітників (наприклад, проєкт «Сприяння академічній доброчесності в Україні» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/osvita-povinna-buti-spravzhnoyu-a-ne-imitovanoyu-perekonani.htm>, тренінги «Академічна доброчесність – запорука якісної освіти» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/v-uzhnu-proveli-trening-akademichna-dobrochesnist-zaporuka-y.htm> та вебіари <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/vebinar-akademichna-dobrochesnist-zaporuka-yakisnoji-osviti.htm>). У ході інтерв'ювання здобувачів ВО, ними було зазначено, що вони знають, що таке академічна доброчесність, брали активну участь у заходах щодо її популяризації, зокрема, пройшли онлайн-курс на платформі Prometheus щодо дотримання академічної доброчесності та отримали сертифікати. Під час зустрічі з авторами відомостей про СО, відповідальним за перевірку студентських робіт на наявність академічного плагіату, було зазначено, що технічна перевірка усіх наукових робіт здобувачів ВО (тез, статей, курсових) здійснюється безкоштовно за допомогою спеціалізованої програми «Unicheck» та за допомогою ресурсу Strikeplagiarism (<https://strikeplagiarism.com/uk/>) (приклад звіту про перевірку тез системою Unicheck долучено у кабінет справи на NAQA). На зустрічі з керівництвом ЗВО, проректор наукової роботи розповів про наявність в УжНУ Комісії з питань академічної доброчесності та етики, діяльність якої спрямована на забезпечення моніторингу дотримання членами університетської спільноти морально-етичних та правових норм (склад Комісії є мобільним і формується наказом ректора «УжНУ»). Також про цей орган було згадано на зустрічі з авторами відомостей про СО. За час дії реалізації ОПП «Біологія» випадків порушення засад академічної доброчесності не було виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Дана ОПП має сильні сторони у напрямку максимально деталізованого висвітлення на сайті та інформування здобувачів ВО про форми контрольних заходів, критерії оцінювання, порядок атестації та дотримання академічної доброчесності (а також проведення заходів, зокрема, регулярних зустрічей з гарантом ОП у контексті цих питань). В умовах пандемії та повномасштабного вторгнення процес проведення контрольних заходів завжди забезпечувався безперервно та на належному рівні, завдяки високому рівню діджиталізації ЗВО та наявності ефективної платформи дистанційного навчання. Прецедентів виникнення конфлікту інтересів, під час проходження контрольних заходів, не було, але процедура вирішення таких ситуацій (у разі їх виникнення) існує і регламентована відповідними документами ЗВО. Усі учасники освітнього процесу дотримуються засад академічної доброчесності, ініціативно пройшли відповідний онлайн-курс на платформі Prometheus та успішно користуються технологічними рішеннями для перевірки своїх наукових праць на плагіат (безкоштовно, що забезпечується ЗВО).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкою стороною є те, що критерії оцінювання здобувачів вищої освіти у робочих програмах дисциплін, де формою підсумкового контролю є іспит, не відображені повною мірою. Відсутня інформація щодо формату проведення іспиту та розподілу балів (адже всі 100 балів виносяться на поточний контроль – протягом семестру, тому не зовсім зрозуміло скільки балів виносяться на іспит і яким саме чином він проводиться). Рекомендується чітко висвітлити ці аспекти у робочих програмах ОК з формою підсумкового контролю «іспит» під час підготовки до наступного 2024-2025 н.р., у ході чергового перегляду робочих програм навчальних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОПП «Біологія» відповідає вимогам підкритеріїв Критерію 5 з несуттєвими недоліками, які не впливають на якість її провадження. 5.1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти здебільшого (якщо мова йде про залік) є чіткими та зрозумілими, завчасно доносяться до здобувачів ВО та містяться у робочих програмах дисциплін. Але для дисциплін, де формою підсумковою формою контролю є іспит, у РП відповідних ОК не міститься інформація щодо формату проведення іспиту та розподілу балів (адже всі 100 балів виносяться на поточний контроль – протягом семестру, тому не зовсім зрозуміло скільки балів виносяться на іспит і яким саме чином він проводиться) (неповна відповідність). 5.2. Форма атестації здобувачів ВО повністю відповідає вимогам Стандарту вищої освіти (повна відповідність). 5.3. Правила проведення контрольних заходів є доступними та передбачають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Усі учасники освітнього процесу повною мірою ознайомлені з цими правилами (повна відповідність). 5.4. Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності є чітко окресленими, підкріплені як відповідними документами ЗВО та інформаційним супроводом, так і технологічними рішеннями. Усі учасники освітнього процесу ознайомлені з основними засадами академічної доброчесності та чітко дотримуються їх (повна відповідність). Отже, ОПП «Біологія» у контексті Критерію 5 може бути оцінена на рівні В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Згідно звіту про СО (табл.2), результатів опитування фокус-груп, встановлено, що викладачі мають високу кваліфікацію і на високому рівні забезпечують викладання як обов'язкових, так і вибіркових дисциплін. Доц. Гасинець Я.С. (110 публікацій та навчально-методичних праць, в тому числі 34 статей у фахових виданнях, 3 публікації (Scopus); брала участь більше, ніж у 50 конференціях; була членом орг. комітету та запрошеним доповідачем конференцій в Україні, Румунії, Литві, Словаччині, Угорщині). Проф. Фельбаба-Клушина Л.М. (h-index Google scholar – 7; Scopus – 2, 127 публікацій та навчально-методичних праць, в тому числі 2 одноосібних монографій та 6 у співавторстві, 87 статей у фахових виданнях, 6 публікацій (Scopus та WoS); брала участь у міжнародних ботанічних конгресах, більше, ніж у 150 конференціях, з них понад 50 міжнародних, які проходили в Італії, Словаччині, Угорщині, Польщі, Румунії). Проф. Кривцова М.В. (h-index Google scholar – 11, h-index Scopus – 6; 310 публікацій та навчально-методичних праць, в тому числі 70 статей у фахових виданнях, 25 публікацій (Scopus та WoS); 9 патентів на корисну модель; брала участь більше, ніж 100 конференціях; була членом орг. комітету та запрошеним доповідачем конференцій в Україні, Словаччині, Угорщині, Туреччині, Польщі). Доц. Мірутенко В.В. (h-index Scopus – 3, WoS – 2, h-index Google Scholar – 5, понад 100 публікацій та навчально-методичних праць; брав участь більше, ніж у 50 наукових конференціях). Доц. Куртяк Ф.Ф. (h-index: Google scholar – 7; Scopus – 2, автор 143 публікацій та навчально-методичних праць, в тому числі 7 монографій, 52 статей у фахових виданнях, 14 публікацій (Scopus та WoS)). Доц. Вакерич М.М. (автор понад 100 публікацій та навчально-методичних праць, серед них 1 підручник з грифом МОН України та 1 навчальний посібник з грифом МОН України, в тому числі 35 статей у фахових виданнях, 7 публікацій (Scopus та WoS), брав участь більше, ніж у 40 конференціях). Доц. Симочко Л.Ю. (авторка 350 публікацій та навчально-методичних праць, в тому числі 85 статей у фахових виданнях, 32 публікації (Scopus та WoS); брала участь більше, ніж 200 конференціях; була членом орг. комітету та запрошеним доповідачем конференцій у Франції, Іспанії, Литві, Португалії, Україні, Японії, Словаччині, Угорщині, Туреччині, Бельгії). Інші викладачі, задіяні в реалізації ОПП «Біологія», також мають потужний науковий доробок, що зазначено у їх CV на сайті біологічного факультету УжНУ. Варто відзначити синхронізацію тематики публікацій, напрямку закордонних стажувань та наукових інтересів НПП з освітніми компонентами, які ними реалізуються. НПП постійно та безперервно доповнюють зміст ОК, які викладають, сучасними актуальними напрацюваннями у відповідних напрямках біології, як в теоретичному, так і практичному аспектах. Резюмуючи, можна констатувати, що на біологічному факультеті УжНУ працюють фахівці, які відрізняються високим рівнем досліджень та підтримують спадкоємність в розвитку української біологічної науки.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів є прозорою, об'єктивною та здійснюється у відповідності до чинного законодавства України, Статуту ДВНЗ «УжНУ» та «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) в ДВНЗ «УжНУ»» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/46615>. Згідно «Положення про відділ кадрів ДВНЗ «УжНУ»», <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10110> за забезпечення ЗВО кваліфікованими працівниками, в тому числі науково-педагогічними кадрами, для організації освітньої, наукової, управлінської та фінансово - господарської діяльності ЗВО відповідає Відділ кадрів УжНУ https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_personal/vacancies. Оголошення про конкурс та основні кваліфікаційні вимоги до претендентів на заміщення вакантних посад розміщуються на сайті ЗВО на сторінці Відділу кадрів https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_personal/vacancies. Під час оголошення конкурсу визначаються кваліфікаційні вимоги до кандидатів: наявність вищої освіти відповідної до профілю кафедри; науковий ступінь; вчене звання; наявність стажу науково-педагогічної роботи, термін перебування на посаді, загальна кількість наукових праць та публікацій у фахових наукових виданнях та тих, що входять до наукометричних баз, навчально-методичних праць, відповідність ліцензійним умовам. На зустрічі з представниками структурних підрозділів, заступниця начальниці відділу кадрів підтвердила, що конкурс на заміщення посади НПП оголошується за наказом ректора, інформація про умови та терміни проведення конкурсу публікується на сайті ЗВО і зазначила, що до переліку документів обов'язково додається документ про володіння державною мовою. Також було відмічено, що після успішного проходження конкурсу з науково-педагогічним працівником укладається трудовий договір (контракт) строком до 5 років. Заступницею начальниці відділу кадрів було повністю підтверджено відповідність процедури конкурсного відбору НПП установчим документам УжНУ, а також діючому Законодавству України.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО проводить інтенсивну роботу по залученню роботодавців до організації освітнього процесу у різних формах, що суттєво поліпшує якість реалізації ОП та робить її випускників затребуваними на ринку праці. Гарант та НПП активно залучають роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОПП «Біологія», зокрема, у рамках відповідних угод про співпрацю. Виконавчий директор клініки Vero-Med залучена до ворк-шопів у рамках заходів неформальної освіти. До ряду установ були проведені навчальні екскурсії (лабораторія «Астра-Діа» <http://surl.li/lofdn>, «Фітосанітарна лабораторія», клініки «Кредо-клінік», «Плюс-мед»). Здобувачі мають можливість проходження практики в установах біологічного профілю, а представники баз практики є керівниками практичної підготовки здобувачів від підприємств <http://surl.li/pfvlx>. Під час інтерв'ювання роботодавців, ними було залишені схвальні відгуки про здобувачів ВО за ОПП «Біологія», відмічено високий рівень знань та наявність практичних навичок. Роботодавці залюбки приймають студентство даної ОП у себе під час практик, навчальних занять, проводять екскурсії та пропонують працевлаштування вмотивованим і зацікавленим здобувачам. Роботодавці зазначили, що надають рекомендації по вдосконаленню ОПП, враховуючи потреби ринку праці (згідно звіту про СО відбувається засідання робочих груп освітньо-професійної програми (ОПП) «Біологія» <http://surl.li/loffw>). Під час відповідних зустрічей двоє студентів (проходять практику) та двоє випускників (працевлаштовані) виходили на зв'язок із Закарпатського НДЕКЦ МВС та підтвердили активне залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОПП «Біологія».

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

УжНУ активно та ефективно залучає до викладання навчальних дисциплін на ОПП «Біологія» співробітників-практиків в галузі біології, потенційних роботодавців, що підтверджено гарантом ОП, деканом біологічного факультету та роботодавцями у ході відповідних зустрічей. До викладання аудиторних занять на частину ставки залучені Щубелка Х.М. (постдок, Оклендський університет, м. Рочестер, Мічиган, США), яка 24 жовтня 2023 р. провела практичний семінар з техніки дизайну праймерів для ПЛР та Олексик Т.Х. (працює на посаді доцента факультету біологічних наук, Оклендського Університету, Рочестер, штат Мічиган, був відзначений як один з кращих викладачів як Оклендського Університету так і Університету Пуерто Ріко, та як найкращий науковий дослідник Оклендського Університету в 2023 р.). Також варто відзначити, що доц. Вакерич М.М., який забезпечує ОК «Генетика» займає посаду судового експерта сектору молекулярно-генетичних досліджень відділу біологічних досліджень та обліку Закарпатського НДЕКЦ МВС, а доц. Куртяк Ф.Ф., який забезпечує викладання ОК «Біологія індивідуального розвитку», займає посаду цитоембріолога у клініці «ПлюсМед». Викладання тем «Імуноферментний аналіз» в межах ОК «Молекулярна біологія забезпечує Савенко М.В. – виконавчий директор медичного центру «Vero-Med». Проф. Кривцова М.В. у співпраці із профільними лабораторіями та клініками міста провели серію майстер-класів із сучасних методологій імуноферментного аналізу, бактеріологічних, цитологічних та інших лабораторно-діагностичних досліджень. Також проф. Кривцова М.В. та Шімоняк Р.Р. в рамках проекту «Навколишнє середовище для майбутнього через наукову освіту» (HUSKROUA) на біологічному факультеті УжНУ провели майстер-клас з оцінки мікробіоти води. В рамках реалізації освітньо-наукового проекту «Партнерство для досліджень геному в Україні та Румунії» було організовано серію тренінгів, один з них «The first International workshop in genomics and bioinformatics (21-27 вересня 2020)». В рамках заходів лекції читали професіонали-практики в галузі генетики, біоінформатики https://uzhnu.edu.ua/uk/cat/projects-ua_ro_genome. Аналіз відомостей про СО, ознайомлення з CV викладачів, спілкування з представниками різних фокус-груп в процесі акредитаційної експертизи засвідчили максимально ефективне залучення професіоналів-практиків у навчальний процес.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У ЗВО діє «Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ»» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5950>, що регламентує форми, види, організацію підвищення кваліфікації НПП, визначає процедури визнання та шляхи фінансування підвищення кваліфікації. Під час зустрічі з керівництвом ЗВО, проректор з науково-педагогічної роботи розповів про функціонування Навчально-наукового центру підвищення кваліфікації ДВНЗ «УжНУ», який пропонує спектр акредитованих курсів підвищення кваліфікації як для співробітників ЗВО, так і для усіх зацікавлених осіб. Співробітники УжНУ можуть пройти будь-які курси із суттєвою знижкою. Є можливість зарахування результатів стажувань за накопичувальною системою. У ЗВО також можна опанувати англійську мову, скориставшись безкоштовними курсами <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/announce/2138.htm>, що також підтвердила начальниця відділу міжнародних зв'язків УжНУ у ході відповідної зустрічі. У ході інтерв'ювання представників структурних підрозділів, в.о.начальника Центру інформаційних технологій розповів про підтримку НПП у контексті діджиталізації освітньої діяльності, проведення відповідних курсів (на кожному факультеті є відповідальний за цифрові технології) та забезпечення учасників освітнього процесу ліцензійними доступами до Google Workspace for Education. Окрім можливостей власного ЗВО, викладачі активно реалізують можливості стажування в інших ЗВО (вітчизняних та зарубіжних). Зокрема, д.б.н., проф. Кривцова М.В. пройшла стажування в Тель-Авівському університеті (2022); доц. Гасинець Я.С. («Vasile Goldis» Western University of Arad, Romania, 2022), доц. Колесник О.Б. та доц. Колесник А.В. (University of Nyiregyhaza, 2022), доц. Симочко Л.Ю. (University of Coimbra, 2022), доц. Вакерич М.М. (Дніпровський національний університет ім. О. Гончара, 2021), доц. Мірутенко В.В. (Інститут ентомології, АН Чеської Республіки, 2019). НПП беруть участь у міжнародних конференціях: проф. Кривцова М.В. – 52nd International Symposium on Essential oils (2022); проф. Фельбаба-Клушина Л.М. – 31st Conference of the European Vegetation Survey (2023). Приклад pdf-файлу сертифікату про підвищення кваліфікації НПП долучено до справи в кабінеті НАQA (стажування доц. Колесник А.В. в лабораторії «VeroMed», з кредити ЄКТС). В ході ряду зустрічей (з представниками керівництва ЗВО, представниками структурних підрозділів, академічним персоналом) було підтверджено, що ЗВО всебічно сприяє професійному розвитку викладачів як через власні програми, так і у співпраці з іншими організаціями (в тому числі – ЗВО партнерами), з якими УжНУ має відповідні угоди про співпрацю.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ДВНЗ «УжНУ» створено ефективну та дієву систему заохочення, а також стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП рядом засобів, що містять як матеріальні, так і нематеріальні мотиваційні напрямки. Цей факт засвідчується наявністю відповідних документів та інформації на сайті ЗВО, зокрема, «Положення про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ»» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29355> та преміювання авторських колективів за публікації у виданнях наукометричних баз Scopus та Web of Science <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/pro-premiyuvannya-avtorskih-kolektiviv-za-publikatsiji-yaki-vklyu.htm>. В ході інтерв'ювання представників керівництва ЗВО, проректор з наукової роботи чітко окреслив основні напрямки матеріального стимулювання: за результатами рейтингування – призначення надбавки до заробітної плати у розмірі 15% (з 23-24 н.р. – 20%), преміювання за публікації у виданнях, що входять до переліку наукометричних баз Scopus, Web of Science (4 000 – 20 000 грн на авторський колектив), премії за патенти на винахід або корисну модель, тощо. Під час зустрічі з представниками структурних підрозділів, головним бухгалтером також було підтверджено цю інформацію з наданнями відповідних даних. За публікації у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus/Web of Science преміювалися проф. Кривцова М.В., доц. Симочко Л.Ю., доц. Гасинець Я.С., проф. Фельбаба-Клушина Л.М., доц. Колесник О.Б., доц. Мірутенко В.В., доц. Демчинська М.І., доц. Рошко В.Г., доц. Чумак М.В., доц. Вакерич М.М. Також було зазначено, що всі НПП УжНУ отримують щорічну премію у вигляді «13-ї зарплати». Є можливість отримання індивідуальних премій за поданням декана або завідувача кафедри. У ході інтерв'ювання науково-педагогічних працівників було підтверджено наявність та ефективність процедур щодо стимулювання розвитку викладацької майстерності. У 2022 році доц. Вакерич М.М., проф. Кривцова М.В. увійшли до рейтингу НПП працівників УжНУ, які отримують надбавку до заробітної плати <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/57138>. Декан біологічного факультету Гасинець Я.С. нагороджена почесною грамотою МОН України за поданням ДВНЗ «УжНУ». Проф. Кривцова М.В. нагороджена відповідними грамотами та преміями за плідну наукову та науково-педагогічну діяльність, а також за успішне проходження акредитації ОП Біологія другого (магістерського) рівня.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Викладачі, задіяні у реалізації ОПП, є провідними спеціалістами своєї галузі, мають відповідну професійну кваліфікацію і забезпечують викладання навчальних дисциплін на високому рівні. Кількість штатних НПП є достатньою для якісного забезпечення освітньої складової. Кваліфікація, знання, досвід та науковий доробок викладачів повною мірою задовольняють досягнення ПРН та цілей, визначених ОП. Викладачі регулярно та

успішно проходять підвищення кваліфікації як у власному ЗВО, так і в інших ЗВО та наукових установах України та світу. Процедура конкурсного відбору та укладення контракту є доступною, прозорою та повною мірою враховує професіоналізм викладачів. Наявна дієва ті дійсно вірцева практика залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу за ОП. Впроваджено ефективне (матеріальне та нематеріальне) стимулювання розвитку професійної і викладацької майстерності НПП, що є вірцевою практикою у напрямку підвищення мотивації викладачів до безперервного професійного зростання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони та недоліки щодо даного критерію не виявлені.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Потужність, вмотивованість, рівень наукової діяльності та професіоналізм викладацького складу, задіяного в реалізації ОПП «Біологія», відповідає найвищим стандартам надання освітніх послуг. 6.1. Науково-педагогічні працівники, які залучені до реалізації освітнього процесу за ОП, мають високу професійну та академічну кваліфікацію, яка повною мірою забезпечує досягнення поставлених цілей та ПРН (повна відповідність). 6.2. Процедури конкурсного добору викладачів є чіткими, прозорими та враховують їх професіоналізм (повна відповідність). 6.3. На ОП існує дієва практика залучення роботодавців до всебічної організації освітнього процесу (повна відповідність, вірцевість). 6.4. ЗВО залучає професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації навчальних занять за ОП (повна відповідність). 6.5. ЗВО активно сприяє професійному розвитку викладачів (повна відповідність). 6.6. Існує підтверджена дієва практика матеріального заохочення НПП за здобутки, визначені відповідними Положеннями ЗВО (повна відповідність, вірцевість). Враховуючи повну відповідність ОП усім підкритеріям Критерію 6 та наявність вірцевих практик у контексті залучення роботодавців до всебічної організації освітнього процесу та стимулювання розвитку викладацької майстерності шляхом матеріальних та нематеріальних заохочень, ЕГ констатує повну відповідність Критерію 6 рівню А.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час проведення онлайн зустрічей ЕГ була ознайомлена з матеріальною базою ДВНЗ "УжНУ". До матеріальної бази належать спортивно-оздоровчий комплекс, ботанічний сад, зоологічний музей та ряд науково-дослідних лабораторій. Також факультет забезпечує досягнення ПРН за рахунок наявної сучасної матеріально-технічної бази, яка складається з мікроскопів, ПЛР апарату, ІФА аналізатору, спектрофотометрів та іншого допоміжного обладнання та є достатньою для освітнього процесу. На території факультету та зоологічного музею наявний якісний Wi-Fi з безоплатним доступом до мережі інтернет. Навчальні аудиторії забезпечені мультимедійними приладами. Також наявне навчально-методичне забезпечення ОП, що розміщене в наукових фондах бібліотеки, в електронному репозитарію (<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/home.jsp?locale=uk>) та сайті онлайн навчання (<https://e-learn.uzhnu.edu.ua>) цілком забезпечуючи досягнення здобувачами ПРН за даною ОП. Зі свідчень отриманих від здобувачів освітньої програми, в рамках онлайн зустрічі, матеріально-технічна та наукова-методична бази цілком задовольняють їх навчальні потреби та наукові інтереси.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ДВНЗ "УжНУ" забезпечує вільний доступ здобувачів та викладачів до інформаційних ресурсів. Під час зустрічей зі здобувачами та НПП за даною ОП, було встановлено факт того що доступ до інформаційних та інфраструктурних ресурсів дійсно є безоплатним та вільним (з урахуванням вимог технік безпеки). Також для здобувачів вищої освіти та НПП реалізовано доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science та Science Direct (<http://www.lib.uzhnu.edu.ua>), що надає можливості отримувати сучасну наукову інформацію для навчання,

викладацької та наукової діяльності. Наявні ресурси, інфраструктурні та інформаційні, відповідають ПРН та забезпечують їх досягнення.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП та сприяє задоволенню їх потреб та інтересів. ДВНЗ приділяє увагу моніторингу потреб та інтересів здобувачів використовуючи для цього зустрічі з гарантом програми, наставниками груп, деканом, заступником декана з виховної роботи та організовують ряд інших інформаційних заходів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/69680>). Наприклад: здобувачі вищої освіти прагнули отримати більше практичних занять для опанування сучасних методів і як результат був організований практичний семінар техніки дизайну праймерів для ПЛР, теорії і техніки встановлення ПЛР-реакції та гель-електрофорезу ДНК (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/u-navchanni-studentiv-biologiv-zastosovuyut-elementi.htm?redirect=1>). Також ДВНЗ приділяє значну увагу безпеці освітнього середовища забезпечуючи навчальні приміщення вогнегасниками, медичними аптечками та постійно проводить інструктажі з техніки безпеки. У корпусах обладнані сховища на випадок повітряних тривог. Здобувачі даної освітньої програми мають змогу отримувати безоплатну психологічну допомогу (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/dep_hum_ed_work-centre_psy), даний факт було підтверджено під час онлайн зустрічі зі здобувачами ОП. Окрім приватних зустрічей соціально-психологічна УжНУ проводить поточний моніторинг психічного здоров'я студентів та влаштовує різноманітні заходи, наприклад: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/v-uzhnu-provedeno-konsultatsijni-besidi-shchodo-sotsialno-psihol.htm>. На думку ЗВО впроваджені заходи є достатньо ефективними.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Здобувачам вищої освіти, що навчаються за даною ОП надається різноманітна освітня, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка. Комунікація із студентами реалізована за рахунок зустрічей з гарантом ОП, академнаставниками, представниками адміністрації закладу, представниками профкому та студентського самоврядування та іншими відділами ДВНЗ "УжНУ". Також для здобувачів ОП реалізована "Скринька довіри", що розміщена на офіційному сайті ЗВО. Скарг та нарікань від здобувачів за ОП «Біологія» щодо освітньої, організаційної, інформаційної, консультаційної та соціальної підтримки не надходило. На думку ЗВО даний формат комунікації є достатньо зручним та ефективним, що було підтверджено в ході онлайн зустрічей. Інформаційна підтримка здобувачів реалізована за рахунок доступності бібліотечних фондів, електронного репозитарію та програмного застосунку Moodle (<https://e-learn.uzhnu.edu.ua>), що розміщений на офіційному сайті. Соціальна підтримка здобувачів реалізується за рахунок профкому студентів (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-stud_union_comm/about), який здійснює забезпечення соціального та правового захисту всіх категорій здобувачів вищої освіти.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Відповідно до статуту ДВНЗ «УжНУ» в закладі створені усі умови для осіб з особливими потребам (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>). В правилах прийому до УжНУ зазначена детальна інформація про осіб, що мають право на спеціальні умови вступу. Для таких осіб формується випробування відповідно до їх особливих освітніх потреб та рекомендацій медико-соціальної експертизи. Для осіб, що потребують постійної чи тимчасової підтримки в навчальному процесі можуть формуватися індивідуальні навчальні графіки (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/63729>). Для забезпечення доступності та безперешкодного доступу до навчальних приміщень осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення встановлено пандуси (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/v-uzhnu-bilya-gurtozhitkiv-4-i-5-ustanovili-pandusi-.htm>) або іншим чином відрегульовано доступ до навчальних приміщень. Профком студентів забезпечує здобувачам з особливими освітніми потребами отримання матеріальної допомоги на оздоровлення, першочергове пільгове придбання путівок у оздоровчі табори, санаторії, будинки відпочинку. На ОПІ, що акредитується, здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ДВНЗ «УжНУ» існує чітка і зрозуміла політика та процедура врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи сексуальні домагання, дискримінацію та корупцію), що визначається положенні «Про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>). Доступність політики і процедури забезпечується можливістю письмового звернення на ім'я Ректора університету. Про результати розгляду скарг і звернень громадянину повідомляється письмово чи усно, за його бажанням. Також для врегулювання конфліктних ситуацій здобувач/викладач, викладач/викладач та ін. в рамках ВНЗ була створена Комісія з врегулювання конфліктних ситуацій. Під час зустрічі з проректорами, було встановлено факт збору комісії задля розбору конфлікту викладач/викладач в якому справа закінчилась порозумінням сторін. З метою запобігання корупційним діям в ДВНЗ «УжНУ» та спрощення процедури комунікації функціонує «Скринька довіри». Факти виникнення проблем з боку здобувачів ОП не було зафіксовано. Університет окремо інформує абітурієнтів щодо заходів протидії корупції в ДВНЗ «УжНУ» під час вступної кампанії (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/general_pages/stop_corruption).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильними сторонами є сучасна матеріально-технічна база, що забезпечує досягнення ПРН, наявність спортивно-оздоровчого комплексу з безоплатним доступом для здобувачів вищої освіти. Також сильною стороною є безоплатний та вільний доступ до сучасної наукової літератури та закордонних наукометричних баз даних (Scopus, Web of Science та ін.). Наявні позитивні практики спрямовані на забезпечення фізичного та психологічного здоров'я викладачів та здобувачів за даною ОП, організаційну та соціальну допомогу через функціонування відповідних структур. Також позитивними практиками є розробка індивідуальних навчальних планів та доступність системи навчання для осіб з особливими потребами та інших соціальних груп.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабких сторін та недоліків за даним критерієм не було виявлено

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

На думку ЕГ даний критерій повністю відповідає рівню відповідності А, адже кожен підкритерій повністю відповідає вимогам та демонструє відсутність недоліків у контексті 7 критерію

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В ДВНЗ "УжНУ" розроблено "Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд ОП у ДВНЗ "УжНУ" від 03.03.2020 року (<http://surl.li/ahmfz>). Дане положення регламентує процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Перегляд та оновлення ОП здійснюються за участі гаранта та робочої (проектної) групи з метою поліпшення та модернізації. Процес перегляду ґрунтується на результатах періодичного моніторингу. Перегляд та оновлення ОП здійснюються з урахуванням строку акредитації програми, вимог державних стандартів освіти, вимог стандартів вищої освіти, рекомендацій та пропозицій від роботодавців, студентів, НПП, а також враховуються стратегічні напрямки розвитку університету та факультету. Під час онлайн зустрічі з гарантом ОП було з'ясовано, що останній перегляд і оновлення ОП було проведено у першому півріччі 2023 року. Результатами перегляду є внесення до обов'язкових компонентів циклу підготовки ОК 22 Мікологія, ОК27 Основи наукових досліджень у біології, ОК34 Біогеографія, ОК35 Лабораторний практикум з біології. До ОК Мікробіологія та вірусологія, Біотехнологія включені теми, що розкривають біохімічні аспекти функціонування біологічних систем згідно зі змінами у назві спеціальності – «Біологія і біохімія». Усі зміни відповідають результатам анкетування стейкхолдерів та студентів. При аналізі результатів анкетування на сторінці біологічного факультету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/19>) ЕГ було встановлено наявність результатів опитувань за минулі роки, що полегшує відстежування динаміки розвитку даної ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі, що навчаються за ОП «Біологія» беруть активну участь у процесі періодичного оновлення ОП, робочих програм та інших процедурах, які спрямовані на покращення якості освіти. Студенти висловлювали пропозиції, що стосуються розширення практичної складової ОП розширення неформальної освіти, наприклад, воркшопи і майстер-класи, які б допомагали набутти практично орієнтованих навичок (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/70365>). При проведенні фокус-груп із здобувачами, представниками студентського самоврядування було підтверджено факт залученості студентів до періодичного оновлення ОП шляхом періодичного анкетування та залучення студентів до робочих груп.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

При перегляді програмних результатів навчання в ОП здійснюється врахування думки роботодавців та їхніх потреб. Зокрема, до останнього перегляду ОПП «Біологія», протокол №3 засідання робочої групи від 20.02.2023, були залучені представники зі складу роботодавців Патрус А.О. (Лабораторія «Астра-Діа»), Маковецька О.І. (ДУ «Закарпатська обласна фітосанітарна лабораторія»), Бобрик Н.Ю. (ЛДЦ ТОВ «Кредоклінік»), Савенко М.В. (багатопрофільний медичний центр «VeroMed» у м. Ужгороді), д.б.н., проф. Ф.Д. Гамор (Карпатський біосферний заповідник) – <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/na-biologichnomu-fakulteti-onovlyuyut-osvitno-profesijni-programi.htm>. При перегляді діючої ОП було запропоновано додати до обов'язкових дисциплін «Лабораторний практикум з біології» у зв'язку з необхідністю набуття широкого спектру практичних навичок задля успішного працевлаштування випускників ОП; розширити методи неформальної освіти з тематики фізіології патологічних станів, залучати ширше коло професіоналів-практиків до реалізації ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

На біологічному факультеті ДВНЗ «УжНУ» існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП. Підрозділ працевлаштування студентів та випускників (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/dep_hum_ed_work-employment) активно співпрацює з роботодавцями в напрямку працевлаштування випускників. Інформування та підтримання зв'язку щодо працевлаштування відбувається за рахунок електронного листування та чатів в месенджерах. Під час проведення фокус-груп з випускниками ОП та начальником центру гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування було доведено реальність наведених фактів і доказів.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

В ДВНЗ «УжНУ» розроблено «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/18747>), метою якого є моніторинг та оцінювання якості освітнього процесу на всіх етапах його реалізації, своєчасне виявлення причин виникнення відхилень фактичних якісних показників від внутрішніх і зовнішніх нормативів, а також пошук та реалізація шляхів їхнього усунення через здійснення коригувальних дій. Зі звіту про самооцінювання та під час онлайн зустрічей ЕГ з гарантом ОП було встановлено, що у ході реалізації ОП було виявлено початкові недоліки, які були враховані та усунені в освітній діяльності при підготовці здобувачів першого рівня вищої освіти за ОП «Біологія». Зокрема до недоліків належали робочі програми ОК, розширення баз практик, забезпечення належного висвітлення на інфо-центрі всієї необхідної інформації щодо ОП «Біологія» для здобувачів.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація за ОПП «Біологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти проводиться вперше. Проте враховуючи досвід з акредитації ОП «Біологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, що відбувалась у поточному навчальному році, зауваження були враховані в ОП «Біологія» першого (бакалаврського) рівня освіти. А саме, до проведення аудиторних занять долучено спеціалістів-практиків та роботодавців – Савенко М.В., виконавчий директор багатопрофільного медичного центру «Vero-Med» нещодавно прийнята за сумісництвом на

кафедру генетики, фізіології рослин і мікробіології, де забезпечує викладання тем по імуноферментному аналізу в межах ОК «Молекулярна біологія». Оновлено і осучаснено списки рекомендованої літератури у робочих програмах, зокрема не використовується російськомовна література. Інтенсифікується міжнародна діяльність здобувачів. Студенти 3-го та 4-го курсів ОП «Біологія» були залучені до участі у міжнародній науковій конференції (10.11.2023 р., Кошице, Словаччина), що проходила в рамках спільного словацько-українського проекту «Довкілля для майбутнього через наукову освіту». Студентка 3-го курсу Гуца О. в рамках програми академічного обміну Erasmus+ проходить семестрове навчання в університеті м. Пітешті, Румунія.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті ДВНЗ "УжНУ" сформована культура якості та академічної доброчесності, що забезпечує високу якість освіти. Учасники академічної спільноти залучаються до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/18747>) та Положення про моніторинг якості освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>). В рамках ЗВО розроблено положення про академічну доброчесність (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>), перевірка дотримання положення відбувається із залученням ресурсу Unicheck та є безоплатною. Також до забезпечення внутрішнього забезпечення якості залучені гарант ОП і учасники робочої групи (проектування та оновлення ОП), НПП (забезпечення якості окремих ОК). Гарант ОП та робоча група координують реалізацію процедур внутрішнього контролю. На рівні факультету забезпечення якості реалізації ОП здійснюється деканом факультету, науково-методичною комісією та Вченою радою факультету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10564>). На загально університетському рівні визначає систему та затверджує процедуру внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Вчена рада ДВНЗ «УжНУ». Відділ планування, організації та контролю освітнього процесу (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/educ_dep-dep_of_planning) та Відділ моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/educ_dep-dep_mon_ed_qual) здійснюють систематичний контроль якості освітнього процесу та здійснюють незалежний моніторинг якості знань здобувачів вищої освіти університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми здійснюється системою взаємодії всіх членів академічної спільноти, підрозділів та організацій, процедура якого регламентується розробленими та затвердженими нормативними документами. До процесів перегляду та моніторингу ОП на всіх етапах залучаються різні категорії стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Експертна група рекомендує запровадити механізми та процедуру врахування думок здобувачів щодо якості викладання конкретних навчальних дисциплін та якості роботи НПП (наприклад, рейтинг «Викладач очима здобувачів»).

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Підкритерії 1, 3, 4, 5, 6, 7 критерію 8 цілком відповідають вимогам. Підкритерій 2 даного критерію загалом відповідає вимогам, проте варто запровадити механізми та процедуру врахування думок здобувачів щодо якості викладання конкретних навчальних дисциплін та якості роботи НПП. Експертна група дійшла висновку, що заявлена на акредитацію ОП відповідає рівню В за Критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В ДВНЗ "УжНУ" розроблені чіткі правила і процедуру, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу та регламентуються документами: статутом ДВНЗ "УжНУ" (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>); Положенням про організацію освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>); Положенням про академічну доброчесність (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>); Положенням про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9199>); Всі наведені документи є чіткими та зрозумілими, що було доведено в ході зустрічей з фокус-групами. Також усі наведені документи розміщені на сайті університету, що полегшує їх доступність для учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ЕГ встановлено, що на сайті ДВНЗ "УжНУ" дійсно знаходиться проект ОП «Біологія» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/52500>). Під час онлайн зустрічі із стейкхолдерами ЕГ було встановлено, що вони дійсно мали доступ до проекту та вносили власні зауваження та пропозиції. Збір інформації відбувався шляхом опитування з використанням гугл форми, що надсилалась кожному стейкхолдеру.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЕГ було проаналізовано розміщену на сайті ДВНЗ "УжНУ" ОП «Біологія» та визначено, що представлена достовірна інформація про освітню програму в обсязі який задовільняє потреби зацікавлених сторін та суспільства. Про систематичність даного процесу свідчить ОП за попередні роки, що розміщені на тій же сторінці (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/16031>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ДВНЗ «УжНУ» має розроблені чіткі правила і процедури, які є чіткими і зрозумілими для усіх учасників освітнього процесу та знаходяться у вільному доступі на офіційному сайті (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/69542>); навчальні плани (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/69547>); робочі програми ОК ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/69548>); програму вступних випробувань на ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/69587>); інформаційна скринька студента та інформацію про Академічну доброчесність (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/69590>); бази практик та довгострокові договори про співпрацю (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/69597>) та ін.. Проект ОП був оприлюднений на офіційному веб сайті з дотриманням визначених термінів. Зацікавлені сторони (стейкхолдери) мали змогу ознайомитися з ОП та висловити власні зауваження та пропозиції шляхом опитування з використанням гугл-форм. Також відзначається систематичний підхід до дотримання прозорості та публічності про що свідчить попередні програми ОП та результати опитувань розміщених на офіційному сайті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Сайт «УжНУ» є достатньо інформативним, проте інтерфейс сайту ускладнює пошук необхідної інформації та не є інтуїтивно зрозумілим. Низка посилань працюють некоректно і містять у собі документи, що не відповідають посиланню. Наприклад: відкривши перелік посилань на кафедральні вибіркові дисципліни при переході за посиланням на кафедру генетики, фізіології та мікробіології завантажуються документ з переліком вибіркових дисциплін кафедри ботаніки (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/67424>).

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Сайт ДВНЗ «УжНУ» містить усю необхідну інформацію відносно ОП «Біологія», яка вчасно оприлюднюється і є у вільному доступі для усіх учасників освітнього процесу та стейкхолдерів. Проте архітектура сайту ускладнює пошук необхідної інформації. Позитивними практиками є розроблення та впровадження робочих програм обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін і розроблена зручна електронна форма для обговорення проєкту освітньої програми «Біологія».

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ОПП Біологія_ 2021.pdf</i>	NL5oKfD5eNh51Ixx+Gdc+pb71DoStFQWW/r2EAZt5wU=
Додаток	<i>Навч-план_денна_091-2021.pdf</i>	doAjGz6hC3niCz54GMopUbfUO4tDOfXLxgR2/W6RtVM=
Додаток	<i>Навч-план_заоч_091-2021.pdf</i>	QjrTduyTrFVOO4xJK6hBxrpsI1MtLsW1AClBFtEYeRA=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Гончаренко Віталій Іванович

Члени експертної групи

Письменна Юлія Миколаївна

Кузнецов Максим Костянтинович